

Aftale mellem regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) og Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige om Ordblindepakke V

2. oktober 2023

Regeringen (SVM) har den 2. oktober indgået aftale med Socialistisk Folkeparti, Danmarksdemokraterne, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Enhedslisten, Radikale Venstre, Dansk Folkeparti, Alternativet og Nye Borgerlige om Ordblindepakke V. Med aftalen afsættes der samlet set 30 mio. kr. årligt fra 2024-2027 og 15 mio. kr. årligt varigt herefter til indsatsen for personer med ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder.

Analyser viser, at alt for mange unge og voksne i dag har svært ved at læse og skrive. Det er en udfordring i et samfund og på et arbejdsmarked, hvor kravene til skriftlighed aldrig har været højere. Svage læse- og skrivefærdigheder eller ordblindhed er for mange en barriere for at gennemføre en uddannelse og opnå fast tilknytning til arbejdsmarkedet, ligesom det også kan være en barriere for den enkeltes deltagelse i samfundslivet generelt.

Derfor ønsker regeringen og aftalepartierne, at en ny Ordblindepakke V sætter fokus på unge uden uddannelse eller job og voksne med ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder, så også disse målgrupper får den nødvendige hjælp og støtte. Det handler både om at styrke den enkeltes kompetencer i forhold til arbejdsmarkedet og om at løfte livskvaliteten for den enkelte og dennes familie.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om at igangsætte nedenstående initiativer:

1. Kompetenceudvikling af FGU-undervisere
2. Hævet taxameter til virksomhedsrettede forløb på OBU og FVU
3. Afprøvning af modeller for screeninger af voksne i forhold til ordblindhed og læse- og skrivevanskeligheder
4. Forsøg med screening af forældre
5. Forsøg med korte introduktionskurser målrettet voksne med ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder
6. Ændret slettepolitik for Ordblindetesten
7. Driftstilskud til Ordblindeforeningen
8. Reserve til varige indsatser

Teknologier og kunstig intelligens er i en rivende udvikling. Derfor er aftalepartierne enige om at følge de muligheder teknologien giver i forhold til personer med ordblindhed tæt.

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen med *Trepartsaftale om langsigtede investeringer i voksen-, efter- og videreuddannelse* fra 12. september 2023 har forpligtet sig til at nedsætte en arbejdsgruppe med arbejdsmarkedets parter med det formål at udvikle modeller, der kan understøtte, at flere voksne screenes for ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder, samt hvordan der følges op med konkrete uddannelses tilbud. Regeringen vil tage mulighederne ved kunstig intelligens med til arbejdsgruppens drøftelser.

Aftalepartierne er desuden enige om at mødes i foråret 2024 til et seminar om resultaterne af det hidtidige arbejde med talblindhed og matematikvanskeligheder med deltagelse af bl.a. matematikvejledere, videnspersoner mv. samt en orientering om erfaringerne med indsatserne i ordblindepakke I-IV.

Endelig noterer aftalepartierne sig, at der med *Trepartsaftale om langsigtede investeringer i voksen-, efter- og videreuddannelse* fra 12. september 2023 er enighed om at etablere en national alliance om løft af basale færdigheder. Alliancen indgås mellem regeringen, arbejdsmarkedets parter og 10-20 store arbejdsgivere i Danmark. Alliancen skal understøtte, at arbejdsgivere arbejder systematisk med basale færdigheder, herunder også ordblindhed. Målet er, at få flere arbejdsgivere med, herunder bl.a. små og mellemstore virksomheder. Aftalepartierne opfordrer til, at indsatserne i alliancen også har fokus på lærlinge i deres oplæringsperiode.

Initiativ 1. Kompetenc udvikling af FGU-undervisere

Regeringen og aftalepartierne er enige om at afsætte midler til kompetenceudvikling af FGU-underviserne ift. at undervise unge med ordblindhed. FGU spiller en central rolle i forhold til at få flere unge i job eller uddannelse. Mange elever på FGU har læse- og skrivevanskeligheder, herunder ordblindhed. Der er derfor behov for at gøre en særlig indsats for at løfte undervisernes kompetencer i undervisning af elever med ordblindhed på FGU.

Initiativ 2. Hævet taxameter til virksomhedsrettede forløb på OBU og FVU

Regeringen og aftalepartierne er enige om at afsætte midler til at hæve taxameteret til virksomhedsrettede forløb på OBU og FVU. Løftet af taxameteret skal tilskynde flere udbydere af OBU og FVU til at gennemføre virksomhedsrettede forløb til gavn for virksomheder og ansatte. Initiativet er aftalt med arbejdsmarkedsparter i *Trepartsaftale om langsigtede investeringer i voksen-, efter- og videreuddannelse* fra 12. september 2023.

Initiativ 3. Afprøvning af modeller for screening af voksne i forhold til læse- og skrivevanskeligheder og ordblindhed

Regeringen og aftalepartierne er enige om at afsætte midler til afprøvning af modeller for screening af voksne i forhold til læse- og skrivevanskeligheder og ordblindhed. Tiltaget skal understøtte, at flere får den hjælp og støtte, de har brug for. Initiativet er aftalt med arbejdsmarkedsparter i *Trepartsaftale om langsigtede investeringer i voksen-, efter- og videreuddannelse* fra 12. september 2023.

Initiativ 4. Forsøg med screening af forældre

Regeringen og aftalepartierne er enige om via et forsøg at afprøve Reformkommissionens forslag om, at forældre til elever, som testes ordblinde i løbet af deres tid i folkeskolen, skal have tilbud om test for ordblindhed. Det er frivilligt for forældrene, om de ønsker at tage imod tilbuddet om test. Kommunerne kan ansøge om at deltage i forsøget.

Initiativ 5. Forsøg med korte introduktionskurser målrettet voksne med ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder

Regeringen og aftalepartierne er enige om at afsætte midler til forsøg med korte forløb, som giver en introduktion til diverse hjælpemidler og motiverer til deltagelse i OBU eller FVU. De nye forløb skal supplere eksisterende tilbud og understøtte en sammenhængende indsats. Mange voksne med ordblindhed har blandede skoleerfaringer og skjuler deres funktionsnedsættelse for omgivelserne eller prøver at klare sig igennem via informationer ad andre kanaler. Med forslaget søges det at fjerne barrierer i form af fx tests med henblik på at gøre tilbuddene mere attraktive for en bredere målgruppe.

Initiativ 6. Ændret slettepolitik for Ordblindedesten

Regeringen og aftalepartierne er enige om at afsætte midler til en ændring af slettepolitikken for ordblindedesten. I dag indplaceres personer, der tager ordblindedesten i en grøn kategori (ikke ordblind), gul (usikker fonologisk kodning) og rød (ordblind). I dag slettes 'røde' testrapporter efter 15 år. Det er et problem for personer med ordblindhed, der ønsker at uddanne sig igennem hele livet, da de bliver tvunget til at lade sig teste flere gange, hvis de fx ønsker at få adgang til hjælpemidler eller tilbud om efter- og videreuddannelse. Med initiativet ændres slettefristen således, at personer der testes ordblinde (rød score) kan tilgå testresultatet hele livet, medmindre personen anmoder om sletning.

Initiativ 7. Driftstilskud til Ordblindeforeningen

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at afsætte et driftstilskud til Ordblindeforeningen, så de får bedre muligheder for at give vejledning og støtte til personer med ordblindhed og deres pårørende. Midlerne til Ordblindeforeningen skal gå til drift og opbygning af foreningens rådgivnings-, vejlednings- og bisidderkorps,

som tilbyder gratis rådgivning og vejledning til personer med ordblindhed og pårørende.

Initiativ 8. Reserve til varige indsatser

Regeringen og aftalepartierne er enige om, at der afsættes en reserve på 10 mio. kr. årligt varigt fra 2028 og frem til finansiering af indsatser for personer med ordblindhed og andre læse- og skrivevanskeligheder. Midlerne kan blandt andet udmontes på baggrund af erfaringer med indsatserne i Ordblindepakke V.

Initiativerne finansieres inden for Børne- og Undervisningsministeriets ramme. En oversigt over økonomien i aftalen fremgår af *tabel 1*.

Tabel 1
Økonomioversigt

Mio. kr. (2024-pl)	2024	2025	2026	2027	Varigt
1. Kompetenceudvikling af FGU-undervisere	9,2	9,6	9,6	14,2	-
2. Hævet taxameter til virksomhedsrettede forløb på OBU og FVU	5,0	5,0	5,0	5,0	5,0
3. Afprøvning af modeller for screeninger af voksne i forhold til læse- og skrivevanskeligheder og ordblindhed	5,0	5,0	5,0	-	-
4. Forsøg med screening af forældre	4,0	3,9	3,9	4,3	-
5. Forsøg med korte introduktionskurser målrettet voksne med ordblindhed og læse- og skrivevanskeligheder	5,0	5,0	5,0	5,0	-
6. Ændret slettepolitik for Ordblindetesten	0,3	-	-	-	-
7. Driftstilskud til Ordblindeforeningen	1,5	1,5	1,5	1,5	-
8. Reserve til varige indsatser	-	-	-	-	10,0
I alt	30,0	30,0	30,0	30,0	15,0